

LITERATURA INFANTIL I JUVENIL

Una tria que voldríem infinita

ANDREU SOTORRA

www.andreusotorra.com

Teresa Duran i Marta Luna,
Un i un i un... fan cent.
Col·lecció *El Bagul*. Editorial
La Galera. Barcelona, 2002.

Les autores adverteixen d'entrada d'allò que segurament els dol: es van seleccionar 850 personatges de ficció de la literatura infantil i juvenil universal sobre una base d'uns 320 títols. Es va treballar sobre narrativa d'autor conegut, prescindint de la poesia i del teatre i, finalment, per exigències d'edició, es van quedar amb cent personatges de la literatura universal, alguns dels quals seran coneguts pels lectors més novells i la majoria, ni que sigui d'oides, pels lectors madurs.

Així ha aparegut aquest recull de cent personatges, identificats cadascun amb la il·lustració que els ha donat a conèixer, i els han catalogat per al lector amb un esquema pràctic: qui són, què fan, com els veuen els altres, els seus senyals d'identitat, el retrat físic, quin són els seus amics...

La presentació, a més, suggereix algunes connexions entre personatges. Per exemple, d'Alicia, de Lewis Carroll, podem saltar, passant pàgines, és clar, a Margarida, de Lola Anglada. O, en el cas dels gossos, del Rovelló, de Josep Vallverdú, podem saltar a Buck, de Jack London, a Xola, de Bernardo Atxaga, o a Milú, de Tintín / Hergé. Un estudi, doncs, que, si no m'erro, és el primer que recopila un gruix d'herois de la literatura per a infants i joves, i per tant el fa no només interessant en català sinó en altres llengües.

El treball de les dues autores és inevitablement una selecció, d'acord, però és aquí on cal posar el dit a la nafra. En plena era informàtica i digital, la publicació d'aquest recull hauria de representar una porta cap a una recopilació oberta que no només abastés els 850 personatges que esmenten les mateixes autores, i que et fan la boca aigua, sinó tots aquells que es vagin afegint al patrimoni literari. Avui en dia, un estudi com aquest ja no es pot plantejar sense aquesta possibilitat paral·lela.

Hi ha mitjans, suficientment subvencionats per diver-

sos organismes públics, i no pas amb pocs euros, que mantenen pàgines web inútils per a la informació general, tot i que segurament molt útils per a l'autobombo corporatiu. *Un i un i un... fan cent* hauria de tenir un títol infinit: *Un i un i un... fan molts*. El mateix planteig del llibre, en suport digital, permetria que les interconnexions entre personatges, obres, autors, cultures o gèneres fos tan senzill com un clic. El paper, com tothom sap, es desfa l'endemà de ser escrit. Com a mostra, el cas de la fitxa del personatge Harry Potter que fa referència al desig que pugui arribar aviat al cinema en català. Això, en suport digital, un cop estrenada la segona pel·lícula, quedaria solucionat immediatament amb una actualització rigorosa.

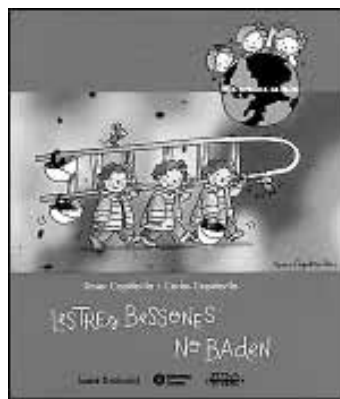
Alicia, un dels personatges triats

I posats a remenar el bagul, tot i que admeto que es tracta d'interessar-se per la vida i l'obra dels personatges de ficció, crec que s'hi fa imprescindible també un índex onomàstic que, com a mínim, permetés trobar alfabèticament obres i autors. Ara aquesta informació està limitada a la tímida bibliografia, però dins de cada personatge.

De moment, doncs, un esplèndid primer tast del que m'agradaria que no tingués fi, una mena de Qui és Qui de ficció que recull noms tan cèlebres com ara Alicia, Astèrix, Babar, Batman, Capità Trueno, Caputxeta Vermella, Harry Potter, Jim Botó, Massagran, Matilda, Momo, Oliver, Patufet, Robinson Crusoe, Sherlock Holmes, Tom Sawyer, Tres Bessones, Volde-mort i Xola. I així fins a cent... només.

Sylvia Louise Engdahl, *Elana de les Estrelles*. Traducció de Víctor Aldea. Il·lustracions de Leo i Diana Dillon. Col·lecció *El Cercle Màgic*. Editorial Empúries. Barcelona, 2002. A partir de 14 anys.

Roser Capdevila i Carles Capdevila, *Les Tres Bessones no baden*. Col·lecció *Una Mirada al Món*. Icaria Editorial i Cromosoma. Barcelona, 2002. A partir de 5 anys.

Bernard Ashley. *La Sara... l'estimen el doble!* Traducció de Fina Marfà. Il·lustracions de Carol Thompson. Intermón-Oxfam. Barcelona, 2002. A partir de 6 anys.

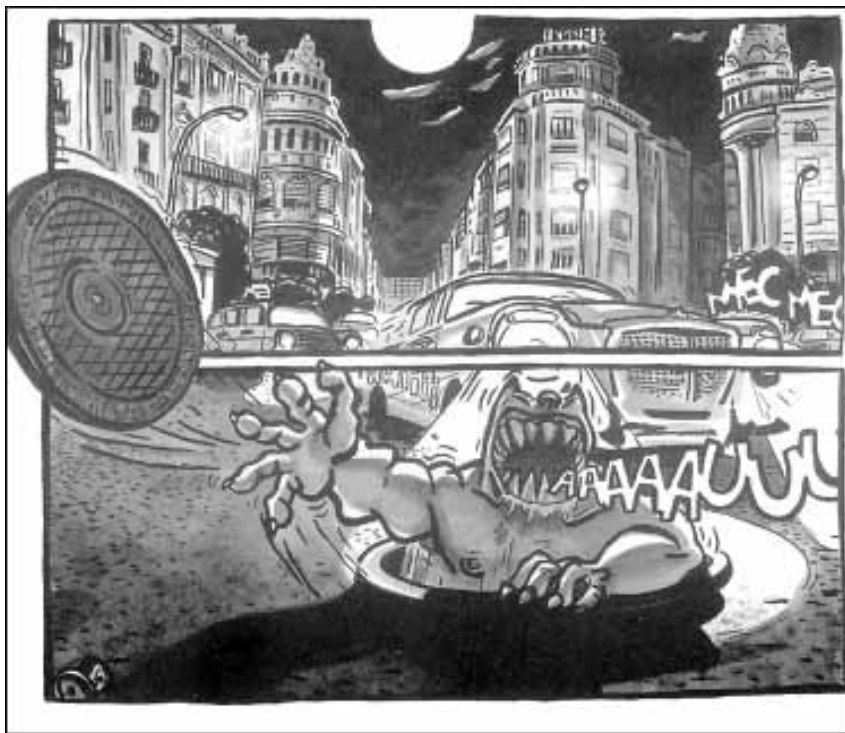
La fantasia realista o l'aspecte màgic del realisme es conjuguen en aquesta obra que parla d'una història d'amor entre dos personatges d'altres mons: Elana, d'una civilització tecnològicament molt avançada, i Georyn, que vol ser l'home més savi.

Un llibre per ensinistrar els més petits en la prudència i la precaució davant els accidents domèstics. Circ, bombers i la Bruixa Avorrida en un àlbum de la col·lecció que orienta els més petits, i els més grans també, en els riscos que es corren si un no té cura de la prevenció.

Un conte ple de sensibilitat que destaca la vida en família a través de la protagonista, una nena molt afortunada, amb dues àvies, una de ciutat i una altra de camp. Conte que incideix en el respecte a la diferència amb un tractament subtil.

Més que un 'fanzine'

JOSEP GÁLVEZ

FRANCIS CANO

CÒMIC

Diversos autors, *Tos*.
Sins Entido. Madrid, 2002.

Tos s'inscriu en la línia de *fanzines* de qualitat representada anteriorment per títols com ara *Idiota y diminuto* i *Como vacas mirando el tren*, publicacions que malgrat l'handicap de la seva precarietat havien aconseguit un bon nivell gràfic i certa coherència

dins de la diversitat d'estils dels seus continguts.

És un tipus de revista que vol servir més a les preocupacions creatives dels autors que a la consecució d'un objectiu comercial, un model prou estès al veí mercat francès, on està representat per títols prou prestigiatos com ara *Ego comme X* i *Lapin*.

BONA BASE GRÀFICA

Les seves pàgines incorporen historietes curtes d'un ventall molt ampli d'autors joves (Calo, Auladell, Berrio, Valenzuela,

la, Leiva, Fito, Marchante, Núñez, Brieva, Agreda i Kubala, Sanz...), tot acceptant la cada vegada més gran indefinició del terme, amb diferents graus d'experiència històrica però amb una bona base gràfica conjunta.

En els seus dos primers números, *Tos*, tot i la seva varietat temàtica, certifica l'extensió del cultiu del costumisme intimista per les noves generacions d'autors. Així ens trobem amb diferents, però sempre interessants,

maneres d'apropar-se a la realitat, des de la memòria col·lectiva (*Piezas*, de Pablo Auladell) o personal (*El hombre tranquilo*, de José Luis Agreda) o des de la perspectiva actual de l'observador quotidià que de vegades detecta absències (*Querida María*, de Nacho Casanovas). En altres casos descobreix malestars interns (*10 razones por las que odio trabajar en publicidad*, de Lorenzo Gómez) o recrea les atmosferes que impregnen la nostra quotidianitat (*Idénticas a tantas otras*, de Santiago Valenzuela).